

Hirlepkönyvtár
1. növekedénapló
1927/304. sz.

BÁNYA

Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Széchenyi
Könyvtár.

Budapest.

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Sz.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Költségek és árak:
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.
1/2 " 4.80 " Egyet szám ára 40 L.

Szövetségünk összes tagjainak
és lapunk előfizetőinek boldog
új évet kíván a

Szerkesztőség.

Új év, új erő.

Ismét letelt egy esztendő, amely tele volt küzdelemmel. Az elmúlt év sem enyhítette a bányamunkásság nyomorúságát, nem váltotta be azokat a reményeket, amelyeket a munkásság hozzáfűzött. Az elmúlt évben is folytatta a bányamunkásság gazdasági helyzetének a megjavításáért folyó harcot.

Visszatekintve a múlt küzdelmeire megállapíthatjuk, hogy a bányamunkásság megtalálta a helyes formát, miként kell harcolni. A magyar munkásmozgalom annyi iskolapéldát szolgáltatott arra, hogy miként kell folytatni harcolni, amellyel az eredményekért minél kevesebb áldozatot hozzon. Immár két és fél éve tért át a bányamunkásság a gazdasági szervezet kiépítésére, amely szervezet minden politikai célzat mellőzésével küzd a munkásság gazdasági felszabadulásáért. Ez a mozgalom mindinkább kikristályosodik, mind tisztábban bontakozik ki és tündököl a maga fényességével.

Amikor a bányamunkásság felismerte a harci eszköz e formáját és megindította erőteljes mozgalmát, a rágalmak hadjárata indult meg ellene és rágalmakkal akarták elgáncsolni. Ez nem sikerült. Dacára annak, hogy fáradhatatlanok voltak ellenfeleink a rágalmak gyártásában, a szervezet igazságában rejlő szilárdságán alapuló erő győzedelmeskedett. Visszapattant minden rágalom a gazdasági szervezet pánccsfaláról.

A magyar bányamunkásság uttörő munkát végzett a magyar munkásmozgalomban, amikor férfias bátorsággal állt szembe a régi demagógiával és szakított az ósdi felfogással. A magyar bányamunkásság volt az első, aki mikor belátta a régi szervezeti formák csödjét, ezt meg is mondta és röktön szakított e formával és kiépítette a minden politikai párttól mentes és független gazdasági szervezetét.

Ugy a múltban, mint a jelenben is már több szakma ismerte fel a hely-

zetet és igyekezett a gazdasági szervezetét függetleníteni a pártoktól. — Azonban tekintettel arra, hogy a pártok részére óriási veszteséget jelent, ha valamely szakma függetleníti magát, tehát mindent elkövet, hogy meghiúsítsa az ilyen kísérletet.

Először a pártfegyverek eszközeit veszik igénybe, ha ez nem használ akkor nem riadnak vissza attól sem, hogy a mozgalom irányítóit egyénileg tegyék tönkre. Amikor ez sem sikerül, akkor igyekeznek legalább a látszat kedvéért úgy feltüntetni, mintha nem vennék figyelembe.

A bányamunkásság gazdasági szervezetével már ezeket a kísérleteket mind végigcsinálták, azonban sem az egyik sem a másik periódus nem vezetett eredményre. Most azután a legádázabb harcot folytatják ellene. A bányamunkásság gazdasági szervezete most éli legnehezebb idejét, mert most kell a harcot folytatni ellenség és az úgynevezett barát ellen egyformán. — Ez a harc a legnehezebb, mert sohasem lehet tudni, hogy ki ellen kell erőlesebben harcolni.

A politikai pártok igyekeznek a maguk részére megkaparítani. A munkálattók ugyancsak azon igyekeznek, hogy a gazdasági szervezet minél gyengébb maradjon, mert ha megerősödik, úgy akkor a tőkének engedményeket kell tenni és ez anyagilag érdekli a tőkét. Az államhatalom vezető exponensei szintén azon az állásponton vannak, hogy amíg az ily gazdasági szervezetek nem rendelkeznek olyan erővel, hogy mint irányítók befolyhatnak a tőke és a munka harcába, addig ők fenntarthatják maguknak azt az előnyt, hogy időnként beavatkozhatnak, hol az egyik, hol a másik fél előnyére.

Mindezen jelenségek arra készítetik a bányamunkásságot, hogy még fokozottabb erővel és a legnagyobb elszántsággal folytassa gazdasági szervezetének kiépítését. A fenntebb elmondottak igazolják utunk helyességét és adnak erőt a további harcra. Ezt a harcot megakadályozni nem lehet, mert a bányamunkásság rendületlenül kitart elhatározása mellett és az általa kipróbált és helyesnek talált uton haladva folytatja harcát egész a győzelemig.

Az új évben újult és még fokozottabb erővel.

A gazdasági élet folytonosságának biztosítása.

A gazdasági élet folytonosságának a biztosítása alap feltétele az állami és társadalmi boldogulásnak. Ez elvitathatatlan igazság és ezért az állam minden polgárának legfontosabb kötelessége közreműködni és fáradozni ennek az érdekében. Ehez szükséges a munka folytonosságának a biztosítása. Minden állam akkor gyarapodik, ha a munka folytonosságában nem áll be szünet. Ezt tudja minden gondolkodó ember, de különösen tudják azok a férfiak, akik bizonyos vezető tisztséget töltenek be. Sajnos Magyarországon nagyon sokan félremagyarázzák ezt az igazságot. A munkásságunk rászólt ezt magyarázni és ugyancsak igyekeznek a lelkekre hatni, hogy ennek az érdeklődés bizonyos önmegtartóztatással vizsgálják az élet terheit. A munkásság ezt meg is látta, sőt bizonyos tekintetben a tulságra is vitte. Azonban nem tapasztalta ugyan ezt a különféle társadalmi rétegeknél.

A tőke képviselői állandóan az ipart fenyegető válságokat festik le az élet terheit elé és úgy állítják be, hogy az ipar már több terhet nem bír el és ha mégis megterhelnék, úgy akkor tönkre megy. Az állam vezető exponensei a tőkének ezen siralmait rendszerint elfogadják és igyekeznek segítségére lenni. A munkásság, aki ugyancsak küzd az élet terheivel, hiába tárja súlyos nyomorúságát föl, sőt két fülekre talál. A munkásság nyomorúságának az enyhítésére nem tesznek semmit.

Dacára annak, hogy a Magyar statisztikai szemle kimutatása szerint az 1927. évben a termelési érték 122 % -át tette ki a kifizetett munkabér, az 1926. év folyamán 125 % volt ugyanis visszafelé haladt. Pedig már az 1926. évi % is messze mögötte maradt a béke időben kifizetett munkabér és termelési érték % arányának, mert a béke éveiben ez 20 % -ot tett ki. Tehát ebből is világosan kivüláglik, hogy áldozatott a tőkével szemben a munka hozott.

Még kirívóbban megnyilvánul ez, ha figyelembe vesszük a munkabér és a piaci árak emelkedését. A munkabérek emelkedése 3,6 % volt, ezzel szemben a piaci árak emelkedése 8,5 % -é volt.

Figyelembe ajánljuk az illetékes tényezőknél ezen adatokat. Egyben elvárjuk, hogy ezen adatok alapján az állam vezető körei avatkozzanak be a munka és tőke viszonyában előforduló viszáltyokba, a munkásság javára. Nem kívánja a munkásság, hogy egyoldalúan avatkozzon az állam az tőke javára, azonban vagyis figyelembe, hogy a

munkásság gazdaságilag gyengébb, mint a tőke, ezért kötelessége az államnak a gyengébbet felkarolni és támogatni, az erősebbel szemben.

Sajnos, azt látjuk állandóan az életben, hogy ez megfordítva történik. Nem veszik figyelembe, hogy külföldön, ha vitás ügyek merülnek fel a tőke és munka között, akkor az állam vezető férfiai megvizsgálják a konfliktus tárgyi alapját és beavatkoznak, a legtöbb esetben a munka oldalára állanak és igyekeznek az utat egyengetni. Már számtalan példa áll előttünk a külföldről, sajnos nálunk nem talál megértésre.

Csak a legönzetlenebb és függetlenebb pozícióban képes a gyarló emberiség ezt az elvet követni. Ezért kötelességük az állam vezető köreinek is igyekezni függetleníteni magukat minden érdekeltségtől mert anélkül nem tudnak érzelmi, szívbéli, emberi és az állammal valamint a társadalommal szembeni kötelezettségeiknek megfelelően cselekedni.

Ha ezt megteszik, akkor tudnak a gazdasági élet folytonosságának biztosítása iránti kötelezettségüknek megfelelni.

Szerecsen mosdatás.

A szerecsent hiába mossák, az mindig fekete marad. Ezt tudja mindenki, csupán egyes emberek hiszik, hogy a szerecsent fehérre lehet mosni. Ugyanilyen naivak a Conti ucca tájékán, a szocialista berkekben. — Azt hiszik, hogy ők tudnak tenni mindazokon, akik már eddig kudarcot vallottak és sikerülni fog a szerecsent fehérre mosni. Hiába való erőlködés, mert a szerecsen fekete marad.

Lapunk egyik utóbbi számában megírtuk egy pár szocialista képviselő piszkos dolgait, amelyek hajmeresztő dolgokat tártak a munkásság elé. Ezek a dolgok a munkásság között óriási felháborodást váltott ki és már nem lehetett agyonhallgatni, ezért kitaláltak egy újabb eszközt, vagyis elkenő bizottságot, aki tisztázza a fekete lelkű vezetőket.

Ilyen bizottságosdi volt már máskor is, azonban csak a pártvezetőség legbensőbb embereivel szemben alkalmazták, vagy akiket kiakartak végezni. Peyer Károlynak a dolgait a kommun bukása után, amikor a szűkös emigrációból megjött, körülbelül 15 kilot meghízva, mert oly silányan élt, hogy nem tudott 50 kilot híznai, csak 15-öt, szintén egy ilyen hasonló bizottság igyekezett tisztázni, azonban sikertelenül.

Most tehát, amikor több vezérről volt szó, az ismert bizottságot küldték ki, amely a következő határozatot hozta és terjesztette a pártválasztmány elé:

„A bizottság által megállapítást nyert, hogy a Bányamunkás-szövetség és Peyer elvtárs között felmerült nézeteltérésekben a bizottság megállapította: nem felel meg a valóságnak, hogy a Bányamunkás-szövetség vezetői Peyer elvtárs elleni anyagi természetű vádakát hangoztattak volna. A bizottság az összes vitás kérdéseket az érdekelt felek együttes jelenlétében, könyvszakértő bevonásával megvizsgálta és Peyer Károly elvtárs elszámolásait teljesen rendbenlévőknek találta. Megállapítást nyert az is, hogy nevezettnek a diktátura alatt, a butorelosztó hivatalból készpénzért vásárolt és utóbb ugyanannak rendben visszaadott butor ügyében a bizottság felmentve érzi magát az ügy tárgyalása és a határozathozatala alól,

mert ezt a vádat közönséges denunciaciónak tekinti.

Az Alapkö-ügyben nem merült fel adat arra, hogy Szakasits Árpád, Reisz József és Beke Miklós elvtársakat az intézménnyel való működésükben anyagi érdek vezette volna. Mégis úgy látja, hogy a Mémosz sulycs anyagi károsodásához jelentékenyen hozzájárult az Alapkö üzletvezetése. A bizottság letárgyalta és megvizsgálta a Munkásbiztosító Pénztártól jogtalanul elbocsájtott tisztviselők nyugdíjának megszerzési módját is és megállapítást nyert, hogy ezt nem a pártfórumok, hanem a Szakszervezeti Tanács intézte. Több vezetőállásban lévő egyén is megkapta ugyan a nyugdíját, ez azonban szabályszerűen lefolytatott eljárás alapján történt és ez a nyugdíj a nevezetteket jogosan meg is illette.

Megállapítást nyert továbbá, hogy a képviselői fizetéstől eltekintve, a párt egyetlen vezetőjének nincs két vagy több fizetési állása a pártnál, vagy bármely pártintézménnyel. A munkásintézmények igazgatóságába delegált vezető elvtársak tantiémeket nem kapnak. A képviselők, akiknek más jövedelmük a pártnál, vagy munkásintézménnyel fixfizetésük van, degresszív skála szerint képviselői fizetésük 40-10 %-át adják le pártcélokra.

A Peyer Károly és Mónus Illés elvtársakra vonatkozó ügyekre nézve megállapította a bizottság, hogy azok magánügyek, amelyek természetesen a pártnak semmiféle anyagi áldozatába nem kerülhettek. A 40 millió, vagy bármely pénzbeli ígéretekre vonatkozó állítás nem nyert beigazolást.

A röpirat egyéb állításai szerint évtizedek óta hangoztatott frázisok, amelyekkel a bizottság ez okból nem foglalkozott, részint pedig általánosságban tartott kritikai megállapítások és következtetések, amelyek konkrét tényállítások hiányában kivizsgálás tárgyát nem képezhetik.”

Tudomásunk szerint a pártválasztmány ülésén a pártválasztmányi tagoknak csak egy kisebb töredéke vett részt. A nagyobb része távol volt az üléstől egyszerűen azért, mert nem értesítették őket az ülés megtartásának idejéről. — Természetesen akikről tudták, hogy mindenben követik a vezéréket, azokat nem felejtették ki, csak akiknél meggyőződtek arról, hogy nem hagynák szó nélkül. Azonban kár azokért a drága szépítő szerekért, a csunyából szépet nem lehet csinálni.

A munkásság már tisztába van ezen urak viselt dolgaival. Sőt azt is tudta, hogy a pártválasztmány nem az ő sponcián elhatározásából küldte ki ezt a bizottságot, hanem azért mert Peyer Károlyt a főváros nyílt uccáján kutyakorbáccsal verte meg ugyanaz a nő, akinek ő a becsületét akarta elvenni 40 millió koronáért. Így szerzett magának elégtételt egy nő, aki becsületét szentnek tartja.

A legnagyobb tiszteletet érdemli meg az a nő, aki így védi a becsületét és egyben bemutatja a munkásságnak, hogy milyen erkölcsi érzék lakozik abban az emberben, aki tele torokkal kiabálja az erkölcsöt. Továbbá az a felháborodás, amely az építőmunkásság között uralkodik az „Alapkö” szintén nem a legtisztább üzleti vállalkozásai miatt, amelyek az Építőmunkások vagyongát herdálták el.

Az elkenő bizottságnak sikerült egy határozatot hozni és egy pár emberrel elfogadtatni, azonban a szerecseneket fehérre mosni

nem sikerült. Tudja a munkásság, hogy ez a bizottság senkit sem hallgatott ki azok közül, akiknek adatok állanak rendelkezésre. Már pedig ítéletet nem lehet hozni tanúk és adatok nélkül. De ugyanúgy nem lehet a vádlottat felmenteni, ha nem hallgatják meg azokat a tanukat, akik a vádakát igazolni tudják.

A munkásság ezek után levonja a konzekvenciát és az elkenőbizottság felmentése után megvetésre ítéli a bűnösöket.

— **A Singer varrófény** bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kiméli a szemet. — Kérje annak gyakorlati bemutatását. — Singer-varrógép fiókküzet Salgótarjánban, a róm. kath. templommal szemben.

Pilisvörösvári bányakonfliktus.

A pilisvörösvári bányamunkások felvették a munkát a tárgyalások alapján.

Az immár körülbelül mintegy hét hétig tartó bányamunkás sztrájk befejezést nyert, a munkásság felvette a munkát abban a reményben, hogy a jogos kívánságai teljesülnek. Ezen hosszú harc már-már ugylátzott, hogy a végtelenségig fog elnyulni és ha továbbra is a lelketlen kufárokra lett volna bízva, tényleg a végtelenségig húzódott volna, mindaddig, amíg a munkásság teljesen lerongyolódik és az éhség végső és ijesztő nyomorusága erőt nem vesz rajta. A sztrájk harmadik hetében tárgyalások indultak, amelyeket a népjóléti miniszter vezetett. Sajnos azonban megegyezésre nem tudtak jutni, míg végre f. hó 8-án felvették a munkát abban a reményben, hogy a népjóléti minisztérium, illetve a népjóléti miniszter felajánlotta a legmesszebbmenő közbenjárást a munkásság érdekében és egyben ajánlatot tett a tárgyalás vezetésére. Erre a munkásság folyó hó 8-án felvette a munkát, számítva arra, hogy a tárgyalások folyamán kívánságaik teljesülnek.

Tényleg folyó hó 14-én a népjóléti minisztériumba, a miniszter vezetése alatt megtartották a tárgyalást, amelyen részt vett Vass József népjóléti miniszter, Dréhr Imre államtitkár, Andréka Károly főkapitányhelyettes, Szentpéteri Lajos főszolgabíró, Michnai Árpád bányauügyi főtanácsos, a bányakapitányság képviselőiben. A munkások részéről Esztergályos János, Fodor József és a pilisvörösváriak képviselőiben őt bizalmi ember. A vállalat képviselőiben megjelentek Engel Ármán vezérigazgató és Liposits János bányai igazgató.

A tárgyalások menetéről nem szívérogtak ki pozitív hírek, azonban a tárgyalás végén, — amiről a konzekvenciákat mindenki levonhatja — a következő pontokat tárgyalták le, amelyeket a jegyzőkönyvből alább közlünk.

1. Az igazgatóság engedélyezi a karácsonyi segélyt.

2. Azoknak a bányamunkásoknak, akiket az igazgatóság vasárnapi munkára berendel, a rendes munkabéren kívül 50 százalékos pótlékot ad ezért a munkáért.

3. Azok a bányamunkások, akik az igazgatóság beleegyezésével önként mennek vasárnapi munkára, 25 százalékos külön pótlékot kapnak.

4. Az igazgatóság azokba a lakásokba, ahol a villany még nincsen bevezetve, bevezeteti azt, feltéve, hogyha a hatóság ehhez hozzájárul.

5. A bányavállalat igazgatósága azoknak a pilisszentiváni bányamunkásoknak, akik lakásaikba beakarják vezetetni a villanyt, a bevezetés költségeire hosszabb lejáratu előleget ad, amelyet kedvező feltételek mellett fizethetnek vissza.

6. A lakbérpótlék és szénjárandóság ügyében az igazgatóság kötelező ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy április 1-ével a tatabányai rendszert léptetik életbe. Ehez képest a lakbér és szénváltás március 1-től kezdődően megszűnik és a községekben lakó bányamunkások lakbérpótlékot kapnak, ami műszakonként 30 fillért tesz ki.

7. A csapatcsillések és segédvájárok keresetére vonatkozóan a vezérigazgató azt az ígéretet tette, hogy ezeknek a keresetét a tatabányai rendszer alapján fogják elszámolni.

8. Az ipari munkások keresetére vonatkozóan külön tárgyalások indulnak meg.

Ez volt a tárgyalások eredménye. Ezzel fognak beszámolni az e hó 20-án tartandó taggyűlésen. A szociálista berkekben már most nagy hangon hirdetik, hogy „a munkások felemelt fővel jelenhetnek meg a munkahelyeiken, mert megmutatták, hogy jogos érdekeikért kemény harcra is készek és ezt a harcot testvéries szolidaritással, becsületesen végig is küzdötték.”

Tény az, hogy a pilisvörösvári bányamunkásság a szolidaritás és a munkásság egymásközi megértést és az egymás védelmét becsületes elgondolás szerint végrehajtották, kitarítottak ezen álláspontjuk mellett, nem engedték, hogy közülük a vállalat kipecézzen embereket, akiket a siker oltárán feláldozzanak. Ezért a tettükért a pilisvörösvári bányamunkásság előtt kalapot kell emelni, minden gondolkodó ember és minden megértő embernek, aki csak némiként is tisztában van a munkásmozgalmal és aki megtudja érteni, illetve mérlegelni tudja a vörösvári bányamunkásság áldozatkészségét.

Ezen megnyilatkozás előtt tisztelettel hajtjuk meg zászlónkat és egyben azt kívánjuk a vörösvári bányamunkásságnak, hogy a szolidaritás és együttérzés ezen megtisztelő megnyilvánulását tartsák meg jövőben is amikor a munkásság gazdasági érdekeinek megvédéséről lesz szó. Amikor félreteszünk minden politikai érdeket, félre teszünk minden politikai érvényesülést és kizárólag a munkásság gazdasági helyzetének a megjavulásáért fogjuk folytatni a küzdelmet.

A lezajlott harc után most már nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy a bányamunkásság ezen dicséretreméltó összetartozandóságát tiszteletbe kell tartani, azonban halálos vétek ezen szép megnyilatkozást politikai célok és politikai érvényesülés érdekében kockára vetni. Mert ezen lezajlott harc alkalmával az történt, hogy nem a bányamunkásság gazdasági jobbléte, illetve annak biztosítása volt a főcél. hanem az, hogy vajjon kivel ülnek le a vállalat képviselői tárgyalni és semmi körülmények között sem akarták megtérni azt, hogy a tárgyalásokat más folytathassa le, mint Esztergályos János (talmi bányász) és az ötlet körüljáró karikatúra illő bányászok, akik ezen karikatúra táncért otthagyták, illetve eldobták a csákány-nyelet, mert az nagyon eldurvítja és bizony felkérgezi a kezét.

Mindenestre most már a harc lezajlása után a bányamunkásság gondolkozni fog és mérlegelni fogja a történet és lezajlott eseményeket. Egészen bizonyos, hogy mérlegelni fogja a harc áldozatait és az elért eredményeket.

Nem kell hozzá jósnak lenni, hogy azt mondjuk: „A munkásság jövőben, mielőtt az ilyen talmi és a csákány-nyél feltörésétől kezeiket féltő bányászok a munkásság elé azzal mennek, hogy álljatok sztrájkba, akkor először megfogják fontolni és mérlegelni fogják elhatározásukat. És e megfontolás után a talmi és kezeiket féltő bányászokat fogják sztrájkba küldeni.

Mert így a munkásság nem fog elesni attól a csekély keresettől, amit amúgy is nagy gonddal kell beosztani, hogy az életet keresztül tudja vergődni a legszerényebb formában is.

A francia bányászok mozgalma.

Párisi lapjelentésekből értesülünk, hogy a Cord-medencebeli bányász-sztrájk forradalmi mozgalom jellegét kezdi magára öltetni.

Alesben a sztrájkolók tönkretették a Poutil-bánya aknáit, a telefon vonalakat, valamint a mentőtelepek vonalait elvágták.

A hutákat és kemencéket kioltották és a medence minden pontján csoportokba verődve akadályozzák meg a dolgozni akarókat abban, hogy munkahelyüket elfoglalhassák. A helyőrségi csapatokat a köztársasági gárda csapataival váltották fel.

A fenti jelentések arra engednek következtetni, hogy Franciaországban sem a legrosszabb állapotok uralkodnak. Ebből azt lehet látni, hogy a munkásság gazdasági helyzetének a megjavításáért folyik a harc és a legjellemzőbb, hogy a szabad francia köztársaságban is katonaságot váltanak fel, mert szerintük megbízható.

Ez igazolja a mi helyes fölfogásunkat a gazdasági mozgalmakról illetőleg. A munkásság gazdasági harcait csakis minden párttól függetlenül tudja céltudatosan és eredményesen megvívni.

A salgótarjáni gyilkosság befejező része.

Megírtuk annak idején azt a gyilkosságot, amelyet pártcélokra használtak fel, ami azonban nem sikerült. E hó 15 és 16-án tartotta meg a balassagyarmati törvényszék a tárgyalást Salgótarjában. Két napi tárgyalás után a következő ítéletet hozta a törvényszék: Antóni Istvánt erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében, amelyet Csábi János lezurásával követett el; három évi fegyházra. Farkas Pétert erős felindulásban szándékos emberölés kíséretének büntetésében, amelyet azzal követett el: Dancsák Lászlóra rálőtt, egy évi börtönre, Dancsák Lászlót, Kovács Jánost két-két hónapi fegyházra, Czibulka Kovács Lajost egy hónapi fegyházra, Rjtt Józsefet pedig két heti fegyházra ítélte a bíróság súlyos testisértes vétsége miatt, amit azzal követtek el, mert Farkas Pétert megverték. Az ítélet indoklásában megállapította a bíróság, hogy a két párthoz tartozó emberek közül a szociálista párthoz tartozók kezdték a verekedést. Sőt ők mentek abba a vendéglőbe, amelybe leginkább csak az ébredő magyarok pártjához tartozó munkások járnak.

Az ítélethez, illetve a gyilkossághoz nem fűzünk semmit, azt megírtuk annak idején. Most a bírósági megállapítás szerint is beigazolódtott, hogy politikai célokra akarták felhasználni.

A bányamunka áldozatai.

A csehszlovák népjóléti minisztérium kimutatása szerint 1927-ben összesen 12.752 bányamunkást ért munkaközben szerencsétlenség. Ebből 7013 halálosan sérült meg, 5739 pedig nyomorék maradt egész életére.

A halálesetek legtöbbje a kőszénbányákban történt, míg a vas-, érc- és egyéb bányákban a balesetek száma egész minimális volt. A balesetek közül 5728 a föld alatt történt, míg a többi a bánya felszínén következett be.

Sajnos a fönti kimutatás a csehszlovák államban történt balesetekről számol be. Nekünk Magyarországon az ily balesetekre, sőt a bányaiipart illető egyéb dolgokra sem áll statisztika rendelkezésre.

Dacára annak, hogy a Magyar Statisztikai Szemle nagyon szép teljesítményt ért el, azonban a magyar bányaiipart oly mostohán kezelik, hogy arra vonatkozóan nem dolgozzák fel az adatokat.

Pedig a magyar statisztikának egyik legszebb ágazatát épen a bányaiipari statisztika képezne. Nagyon sok bajnak a kutforrását megszüntetné és nagyon sok ballépést tudna a helyes utra terelni.

Kíváncsok volna hogy a Magyar Statisztikai hivatal kiterjesztené munkakörét a bányaiiparra és tájékoztatást nyújtana, amivel ennek az iparnak a jövőjét irányítólag tudná befolyásolni.

FARSANGRA

esküvői meghívók,
eljegyzési kártyák,
mulatsági meghívók,
falragaszok
legolcsóbban készülnek a

„Turul“-nyomdában
Salgótarján. — Fő ucca.

Billiárd és sakkverseny.

Szövetségünk helyiségében billiárd és sakkversenyt rendezett a vezetőség, amelyen résztvett Salgótarján játékosainak színe-java. A versenyen résztvevők zászlóért küzdöttek, míg végül Karácsony első napján a legtöbb zászlótulajdonosok döntő mérkőzésre álltak ki. A verseny 14 napig tartott és így alkalma volt minden játékosnak tudását érvényesíteni.

A verseny tartama alatt, vagyis 14 napig nagy energiával folytak a mérkőzések és tagadhatatlanul el kell ismerni nagy erkölcsi erőt nyújtott szövetségünknek ezen verseny. Szövetségünk úgy a billiárd mint a sakknál 4-4 értékes nyereményt tűzött ki. A billiárdnál az I. nyeremény egy arany gyűrű, a II. egy író keszlet, a III. vagyis a második csoport első nyereménye egy ezüst cigaretta tárca, a IV. egy beretváló készlet. A sakkversenynél az első díj egy ezüst óra, a II. díj egy utazó táská, a III. vagyis a második

csoport első díja egy utazó készlet, II. illetve a IV. díj egy kis könyvtár.

Karácsony első napján egész nap folytak a döntő mérkőzések, amelyek alapján a biliárdnál az I-ső díjat Lichtuitz Sándor, II. díjat Weisz Andor, II. csoport első díját Kovács Gyula, II. díját Polaneczky István. A sakknál első csoport I-ső díj Mikulik Gyula, II. díj Kraft János, II. csoport első díját Gáspár Mihály, II. díját Zsélyi József nyerték meg. A díjakat Karácsony első napján éjjelkor osztották ki. Ugyanis szövetségünk működvelő gárdája nagy sikerrel adta elő a „Gyurkovits fiúk” című operettet. Szövetségünk úgy a versennyel mint az operettel oly kedves szórakozást nyújtott tagjainak, valamint az oda szórakozni járó közönségnek, mint amelyet még eddig Salgótarjánban egy szervezet sem. Szövetségünk nem sajnálta sem a fáradságot, sem az anyagi áldozatot, mert ezzel szolgálatot tett a kulturának.

A „Nyirvidék”, Szabolcs vármegye legrégebb napilapja félszázados fennállását ünnepli.

A „Nyirvidék”, amelynek hasábjairól egykor Krudy Gyula indult az alkotások útjára s amely együtt fejlődött, izmosodott a Nyírség lüktető elevevességű fiatal városával, Nyíregyházával, immár ötven esztendő.

A vidéki lapok közül keveseknek adatott meg a félszázados kibontakozó, szakadatlan fejlődés, egy virágzó, hatalmas vármegye és egy nagyrahivatott békés, dolgozó város fejlődésével félszázados át történt belső összeforrottság, amire a „Nyirvidék” mutat példát Szabolcs vármegyében és Nyíregyháza városában. A lap félszázados évfordulóját jelentős társadalmi és kulturális eseményként ünnepli Szabolcs vármegye és Nyíregyháza város közönsége, politikai, felekezeti, társadalmi különbség nélkül köszöntve az ötven esztendő ujságot 1929 február hó 3-án délelőtt 10 órakor Nyíregyházán, a városháza dísztermében, ahol a Magyarországi Lapkiadók Egyesületének igazgatósága ezen a napon díszülést tart. Ennek az ülésnek keretében üdvözlük a vármegye, a város, az egyházi és polgári hatóságok, egyesületek küldöttei azt az ujságot, amelynek Szabolcs vármegye és Nyíregyháza munkástársadalma és fejlődő kultúrája félszázados át annyit köszönhetett.

A lap félszázados fejlődésének útját az ünnepi ülésen dr. Vietórisz József ny. kir. főigazgató, a kiváló költő és író méltatja.

Az ünnepség meghívóit a rendezőbizottság most küldi szét az ország minden részébe.

Helyicsoportok hirei.

Nagymányok. A tolnai kerületi titkári iroda Nagymányokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhardt Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárulékok beszedésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

Mecsekszabolcs. Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárak: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések Dobos Kálmán pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Itt hívjuk fel pécsbányatelepi tagjaink figyelmét szabolcsi otthonunkra, hol könyvtár, kuglizó és rádió áll a tagok rendelkezésére. Tekintve a két telep közelségét, a pécsbányatelepi tagoknak módjában van az otthon gyakrabban igénybe venni.

Tatabánya-Felsőgallai titkárság. Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

Ajka. Szövetségünk ajkai tagjai részére a beiratkozások és tagjárulékok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyancsak az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárulék pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal is oda forduljanak.

Komló. Bernhart Henrik, szövetségünk ottani kerülettitkára minden héten szombaton egész napon át Komlón, Neumann József szobafestő és mázoló lakásán tartózkodik és kéri a szaktársakat, hogy esetleges panaszaikkal és egyéb felvilágosításért ide forduljanak.

Pécskerületi szaktársak figyelmébe. Közljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs, Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársaknak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.

Ha anyagi gondjai vannak, vagy ha jövedelme nem futja mindenre, keresetét

OKRÓL OKRA

növelheti, ha könyveink terjesztésére vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjlan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

PALLADIS

könyvosztó

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Hirdetéseket

felvesz

„A Bányász”

kiadóhivatala

Salgótarján. Vasut-u.

HEIM FERENC

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

NAGYMÁNYOK — Tolnamegye.

Bányászok figyelmébe!

Az óráját megóvhatja minden portól és ütődéstől, ha ilyen nikkelacélból készült pormentesen záródó tokot használ. Nem rozsdásodik és patent zárral van ellátva. — Kapható minden nagyságban. — Ár 1.60 P. Postai rendelésnél csomagolás ingyen. — Megrendelhető:

Heim Ferenc órás és ékszerésznel Nagymányok. — Tolnamegye.

